

Landbrugsdrift og natur

- Hvilke muligheder er der for at integrere naturen i landbrugsdriften?
- Naturpleje og vildtpleje

Heidi Buur Holbeck
Videncentret for Landbrug

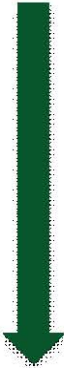
Oplæg for Gråsten
Landbrugsskole d. 2. oktober
2014

Der skal være plads til både produktion og natur

- Indbygget konflikt

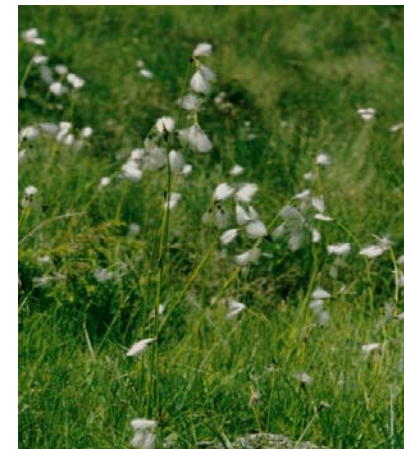

Prioritering og ny natur – naturnetværk, naturplan og biodiversitet

-
- Bevar eksisterende natur
 - Plej eksisterende natur
 - Skab ny natur i sammenhæng med eksisterende natur
Så det understøtter landskabet og arterne i området
 - Skab ny natur med variation

Biodiversitet: Fokus på beskyttelse af sjældne og truede dyr og planter

**Naturpleje som driftsgren
F.eks. kødkvæg som naturplejere**

**Nye indtægtskilder?
Ny rolle for landbruget?**

Kan man dyrke natur og miljø?

- Ja, helt oplagt
- Men det kommer ikke let.... – kræver nytænkning
- Store arealer og mange dyr
- Merpris for natur- og kvalitetskød
- Bedre tilskudsmuligheder for plejen
- Etablering af store vådområder
- Turistlandbrug
- Naturformidler
- Jagtudlejning

Ny forening vil fremme naturpleje

»Smag på Landskabet er en ny forening, hvor alle interessenter arbejder for at fremme naturpleje og naturkød fra naturarealer.

NATURKØD

AF KAJ LUND SØRENSEN

■ Ved en stiftende generalforsamling tirsdag aften daerede landmænd, gårdbutiksejere, slagtere og restauratører en forening – Smag på Landskabet – til fælles afsætning og markedsføring af naturkød.

Der var stor interesse for at deltage i generalforsamlingen på Sobri Kro. En af de 180 spørge- og diskussions-

Omkring 180 personer deltog i den stiftende generalforsamling i Sobri ved Århus. Uølgte projekttider for Smag på Landskabet, Jørgen Boe, er der mere end 200.000 hektar, der skal naturplejes med dyr. (Foto: Kaj Lund Sørensen)

Smag på landskabet

Den nye bestyrelse for Smag på Landskabet er: Ronnie Bach, København, kødgrossist, Jens Ole Hededal, Randers, dyreholder, Dexter-kvæg, Peter Brinkmann Kristiansen, Jammerbugt, ejer og stifter af virksomheden Fresh Food People, Christian Christensen, København, Michael Pedersen, biolog, dyreholder, ansvarlig for naturpleje på Ledreborg Gods, Førstesuppleant Ole Sørensen, formand for mælkeproducenterne i Økologisk Landsforening, Andensuppleant Jørgen Blazejewicz, Holstebro, naturplejer med får. (Foto: Louise Nathansen Thuesen)

Kørekort til Kødkvæg

Dansk Limousine Forening afholder et spændende kursus, hvor man kan få råd og vejledning om kødkvægshold.

Kurset holdes fredag den 24. oktober kl. 15.00-20.00 hos Kimbrer Kroen, Markedsvej 8, 9600 Aars og fredag den 31. oktober kl. 15.00-20.00 hos Campus Slagelse, Slagelsevej 70-74, 4180 Sorø

Indlægsholder er kvægbrugskonsulent Ove Madsen, LMO, som har stor erfaring i rådgivning om kødkvæg og græsmarker.

Kurset er målrettet producenter med begrænset erfaring eller mere erfarne, som ønsker noget af det grundlæggende opfrisket.

Følgende emner bliver behandlet

1: Opstart af besætning

- Indberetning og registrering
- Staldforhold

2: Fodring af ammekøer

- Græsblandinger
- Græstyper
- Udlæg af græs
- Græsmarkspleje
- Afgræsningssystemer – vand – kalveskjul, mineraler
- Naturpleje
- Vinterfoder – Fodermidler, tilskudsfoder, foderanalyser m.v.
- Fodernormer

3: Parasitter

4: Omgang med dyr

- Sikkerhed ved omgang
- Respekt for dyr
- Udegående dyr i vinterperioden

Prisen er kun 395 kroner eksklusiv moms, der udsendes faktura på fagligt kursus.

Betalingen dækker undervisning, eftermiddagskaffe med kage og aftensmad som består af sandwich og sodavand.

Tilmelding efter "først til mølle" dog senest den 10. oktober til sla@vfl.dk

Kurset er åbent for alle, men henvender sig mest til folk med mindre erfaring med kødkvæg

Naturpleje.net

NETVÆRK MIDTVEST

NETVÆRK FOR DIG
OG DINE DYR
- OG VORES NATUR!

Er du fremtidens natur(pl)ejers?

Vær med til opstart af et nyt netværk

Tirsdag den 19. aug. 2014 kl. 17-22

Skærum Mølle, Skærum Møllevej 4, Vemb

Netværket er for alle med interesse i naturpleje:

- Du er landmand med kvæg, heste, får eller geder
 - Du er ejer af plejkrævende naturareal
 - Du arbejder med naturpleje i din hverdag
 - Du er medlem af en naturforening
- eller du har anden interesse i naturpleje...

www.naturpleje.net

Er du fremtidens Natur(pl)ejers,
-så kom og vær med til at skabe netværkets grundlag.

Tirsdag den 19. august kl. 17.00

Skærum Mølle, Skærum Møllevej 4, Vemb

Program

- Kl. 17.00 Mødes ved Skærum Mølle- travtur for at se natur projektet ved Råsted Lilleå v. Henning F. Aaser
Kl. 18.00 Sandwich med øl og vand
Kl. 18.45 Velkomst og ideen bag det nye natuplejenetværk, medlem af arbejdsgruppen Birthe Th. Christensen

Inspirerende indlæg af:

- Heidi Holbeck: Hvad har projektet "Smag på landskabet" opnået og hvad kan vi bruge i et lokalt netværk. Ser fremtiden for natuplejers lysere ud?
- Hamish Stewart: Projektleder på Natuplejenetværk for Nordvestjylland. Hvordan har de startet deres netværk op? Hvad kan han anbefale vores netværk?
- Bo Boysen: Naturvejleder ved Holstebro kommune. Hvorfor skal vi pleje naturen og hvad er det for en natur vi ønsker?
- Søren Christensen: Aktiv natuplejers i Skjern Å engene. Hvordan er jeg kommet i gang med naturpleje og hvorfor? Er der økonomi i arbejdet?

Kl. 20.45 Workshop - deltagerne udvikler netværkets aktiviteter

Kl. 21.30 Opsamling fra Workshops

Kl. 22.00 Farvel og på gensyn

Tilmelding til mødet inden
den 11. august 2014 på
www.naturpleje.net
mail: info@naturpleje.net
tlf. 9663 0554

Hvem står bag?

Kødkvægsudvalget Midtvest har søgt penge til opstart af Naturpleje Netværket. Der er dannet en arbejdsgruppe med deltagere fra Kødkvægsudvalget Midtvest, konsulenter fra Lemvigegnens Landboforening, Vestjysk landboforening, Heden og Fjorden samt LandboThy, naturmedarbejder fra Struer og Lemvig kommune samt Naturstyrelsen.

Læs mere på www.naturpleje.net

Støttet af Fødevarerministeriet og EU

 15. Juni Fonden

Flere udfordringer og et stort problem

Er der en fremtid som naturplejer?

- Ja, det tror jeg. Fordi:
 - Alle er indstillet på forenkling af reglerne
 - Forenkling af regler på vej
 - Stort behov for naturpleje
 - Øget fokus på behovet for at sikre gode forhold for naturplejer bl.a. gennem netværk og mere og bedre rådgivning
- Men:
 - Der er behov for vidensdeling
 - Der mangler unge naturplejere

Hegn

Inden der bliver sat hegn op, er der en række ting, der skal tages stilling til. Det er vigtigt at beslutte, hvilken type af hegn og kvalitet, der er behov for. Desuden bør man planlægge, hvordan hegret kan sættes op, så man er sikker på at opnå de bedste mulige arbejdsforhold til pasningen af dyrene. Det er også afgørende, hvordan der føres strøm til hegn, og nogle naturområder kan den eneste mulige løsning være solcelleanlæg eller batteri.

Hvis lodsejer, dyreholder og hegnejer ikke er den samme person, bør der laves en græsningsaftale eller en græsningsaftale, inden hegnet opsættes. Skel mellem græsningsaftaler, helst sammen med naboen, så man kan være sikker på, at alle parter er tilfredse med aftalen.

Type af hegn

Fælles for alle typer af elhegn er, at der skal være god jordforbindelse, og at hegnet er eksternt for en afstand af ca. 200 m fra stærk vind.

- Kvæg
 - En tråd er normalt nok til kreatur, men på naturområder opsættes 0,5 og 0,9 meters højde.
 - Minimum to tråde, hvis der er i området.
 - Minimumskrav til spænding er 10 kV.
- Heste
 - En tråd er ofte nok til heste, der opsættes normalt 2 tråde på 0,5 og 0,9 meters højde.
 - En tommelfingerregel siger, at man skal sætte tråden midt på hestens bringe.

- Hegn til store heste skal normalt være 120-140 cm højt.
- Hegn til ponyer og islandske heste skal normalt være 80-100 cm højt.

Førstegangspleje

Førstegangspleje er den betegnelse, man bruger, når man påbegynder pleje af arealer, der ikke har været drevet eller plejet i flere år. Med førstegangspleje ændrer man arealets tilstand. Derfor skal man have kommunens tilladelse, før man går i gang med pleje på SS3 beskyttede arealer. Kommunen kan også vejlede om, hvordan førstegangsplejen udføres bedst.

Foto: Heidi Beur Halbeck

Økonomi i naturpleje

Før man går i gang med naturpleje, er det vigtigt at undersøge forholdet til økonomien. Det er vigtigt at undersøge, om det er rentabelt at gå i gang med naturpleje.

For at undersøge omkostningerne ved naturpleje, skal man kigge på følgende faktorer:

- Omkostningerne ved at sætte hegn op.
- Omkostningerne ved at vedligeholde hegnet.
- Omkostningerne ved at fjerne ukrudt og træer.
- Omkostningerne ved at sætte hegn op og vedligeholde det.
- Omkostningerne ved at fjerne ukrudt og træer.

EU-støtte til naturpleje ved forpagtnings- og græsningsaftaler

EU-støtte til naturpleje ved forpagtnings- og græsningsaftaler er en mulighed for landbrugere og naturarealer. Støtten kan være på op til 17 kr./ha/år.

Før man søger EU-støtte til et landbrugs- og naturareal, er det vigtigt at være helt sikker på, hvem der råder over arealet. Ved forpagtningsaftaler er det forpagter, der kan søge om EU-støtte, mens det i græsningsaftaler er ejeren.

Derfor er det vigtigt, at grundlaget for aftalen er klart, og at det er helt klart, hvem der har råderetten. Der er set eksempler, hvor to ansøgere har søgt støtte til det samme areal - begge i den tro, at de havde råderetten ud fra samme aftale.

Aftalens stringens starter allerede i valg af ord. Udtrykket "forpagtningsaftale" dækker aftaler, mens "græsningsaftale" sikrer, at det er ejeren, der sætter rammerne for arealet. I forpagtningsaftaler er det således forpagter, der kan søge om EU-støtte, mens det i græsningsaftaler er ejeren.

Foto: Lena Højlund

Foto: Casper

Naturtiltag i markerne

- Er han fuldstændig bindegal?

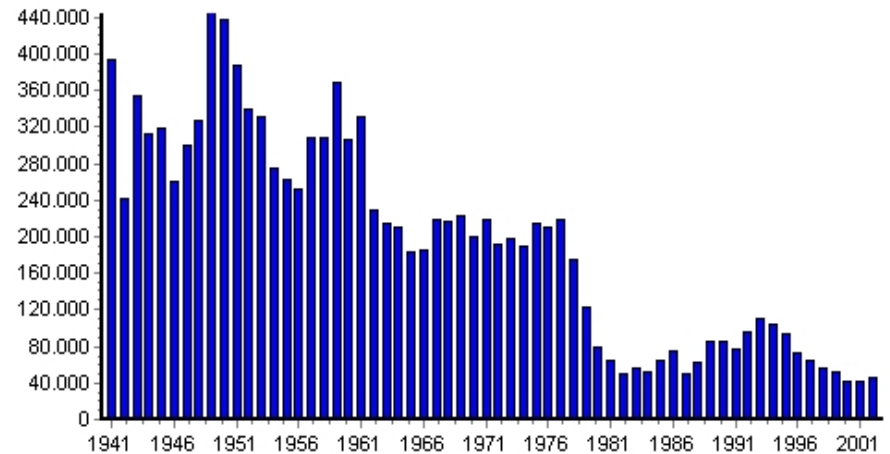
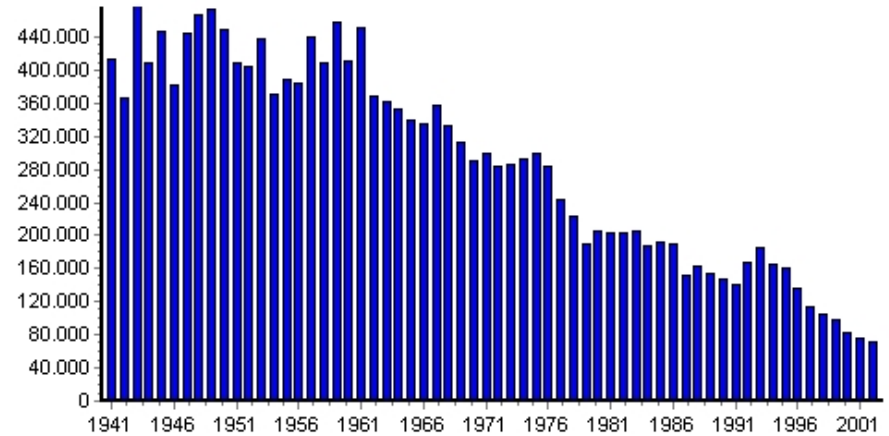

Fokus på naturen – hvorfor?

Både for at tilgodese jeres egen, naturens, naboernes – og ”samfundets” interesser

Vildtudbytte - statistik

Simple driftsledelse

2 m græsbræmme som en del af marken

Enkle forbedringer med stor betydning

Natur i marken – Hvorfor?

- Hvorfor og hvordan?
- Hvad virker – og hvorfor virker det?

Tiltag i markkanten

- 2 meter græsstribe
- 6 meter vildtstribe inkl. 15 meter striber uden tilsåning (lærkepletter)
- 2 meter bar-jordsstribe.

Tiltag i midtmarken

- *2 meter græsstribe*
- *2 meter insektvold*
- *6 meter vildtstribe med lærkepletter.*

Faktaark

Vibelavning

Hvad er en vibelavning?
En vibelavning er en fugtig eller våd lavning på nærbes, gerne med vandledninger ført på året. Planter voksten er almen og spædt på grund af det stillestående vand. Når buskveden udgår er lavningen, vil både afgrøde og ukrudt slå tyndt de næste måneder.

Foto: Pernille Borch-Jensen

Faktaark

Økonomi i natur- og vildttiltag

Udgifter i forbindelse med udlægning af natur- og vildtvenlige tiltag

de senere år har der været stigende interesse for at udlægge naturvildttal i almindelige røede marker på landbrugsoplandene, hvor man ender at prioritere natur- og vildtvenlige tiltag. I den forbindelse kan det være interessant at få et overblik over omkostningerne ved etablering og pleje af de natur- og vildtvenlige tiltag.

Alt efter det valgte tiltag, skal jorden som udgangspunkt bearbejdes. Der er afhængigt af, hvor omfattende en bearbejdningsarbejde, der er brug for. Prisen for et sådant arbejde vil afhænge af, om der skal laves specielle udredninger eller specialiserede maskiner, som kan laves på specielle tilbud. De fleste naturtiltag kræver også en vis grad af vedligeholdelse.

Overordnet set kræver tiltagene dog ikke meget ekstra penge, hvis de planlægges hensigtsmæssigt i forhold til den eksisterende markstruktur. Der må dog påregnes et større ukrudtstryk op ad en tilkøbt vildttal, men i et område kan være med til at mindske ukrudtstrykket.

Et eksempel på et tiltag, der kan være med til at mindske ukrudtstrykket, er at etablere natur- og vildtvenlige tiltag i forbindelse med etablering af vildtvenlige tiltag.

Et eksempel på et tiltag, der kan være med til at mindske ukrudtstrykket, er at etablere natur- og vildtvenlige tiltag i forbindelse med etablering af vildtvenlige tiltag.

Faktaark

Hvad er formålet?

Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Faktaark

Insektvold

Hvad er en insektvold?
En insektvold er en vold af jord eller tav, som er hævet op over den omgivende overflade. Et mærkeligt kan være, at den kan være med til at mindske ukrudtstrykket og øge biodiversiteten i området.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Faktaark

Haregrønning

Hvad er en haregrønning?
En haregrønning er en grønning, som er lavet af græs og/eller afslået holdes med lav vegetation, så der er et godt udvalgt af forskellige arter. De fleste haregrønninger kræver også en vis grad af vedligeholdelse.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Faktaark

Sammensætning, placering og dyrkningsvejledning for naturstriber

Sammensætning af naturstriber
Naturstriber udvælges som regel i forbindelse med etablering af nye marker, hvor der er behov for at etablere natur- og vildtvenlige tiltag. Det er vigtigt at vælge de rette arter og placering af naturstriberne, så de kan give den bedste effekt.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Faktaark

Naturstriber med succes!

Hvad er formålet?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Faktaark

Naturstriber med succes!

Hvad er formålet?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

Hvem giver det?
Mange af de vigtigste arter er lavtliggende og er særligt sårbare overfor ukrudt og pesticider. Derfor er det vigtigt at etablere natur- og vildtvenlige tiltag, der sikrer, at disse arter kan overleve og blomstre.

FAKTAARK

Fotograf af en insektvold i et marker. Foto: Pernille Borch-Jensen.

Insektvold i et marker. Foto: Pernille Borch-Jensen.

Insektvold i et marker. Foto: Pernille Borch-Jensen.

Insektvold i et marker. Foto: Pernille Borch-Jensen.

Insektvold i et marker. Foto: Pernille Borch-Jensen.

Tak for opmærksomheden